

LBBRIS

We know
books

Arabella McIntyre-Brown

Dragons over London

Dragoni pe cerul Londrei

Ediție bilingvă

Ilustrații de Andreea Chele

Traducere din limba engleză
de Dragoș Dinulescu

 Booklet
fiction | 2023

Chapter 1

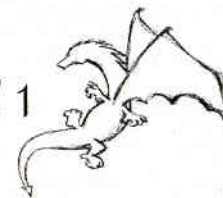
Hello! What's your name? My name's George. I've got lots to tell you, but where to start? Hmm... I could start in the middle and jump around till you're dizzy. Or I could start at the beginning, which is a bit obvious, but the story's a thriller, so I don't want to miss anything out.

Right, then. Me first. My coat is silky grey-brown, I'm about 12 centimetres long from nostrils to tail tip, my whiskers quiver, and my paws look like tiny human hands. I've got a Latin name: *Mus Musculus* – which, according to a dictionary I ate once, means House Mouse. But as I live in the City of London, I'm more your Cockney Mouse.

You great humans might not notice me if you come to my place, but you'd notice my mate all right. My pal, he'd eat you in one gulp, if you were rude to me. He's a dragon, that's why.

Capitolul 1

Bună! Pe tine cum te cheamă? Mie-mi zice George. Am atât de multe lucruri să-ți povestesc, că nici nu știu bine cu ce să-ncep! Aș putea s-o iau de pe la jumătatea poveștii și să te plimb încoace și încolo până amețești. Sau aș putea să-ncep cu începutul – parcă prea e la mintea cocoșului, dar zău dac-aș vrea să sar peste ceva.

Așa, carevasăzică. Mai întâi de toate, despre mine. Am o blăniță mătăsoasă, sur-cafenie, mășor vreo 12 centimetri în lungime, de la nări până-n vârful cozii, mustățile-mi freacă, iar lăbuțele-mi aduc a mâini de om, doar că-s mult mai mici. Și am și-un nume latinesc, *Mus musculus*, ceea ce, dacă e să te iei după un dicționar pe l-am ros cândva, înseamnă „șoarece-de-casă”. Numai că, de vreme ce locuiesc taman în locul de-i spune Cetatea Londrei, sunt așa, mai mult un soi de șoarece șmecher de cartier.

Poate că dacă ați trece pe la mine, voi, numelele de oameni, nici n-ați băga de seamă că mi-s și eu prin preajmă, dar pe fârtatul meu nu l-ați trece așa de ușor cu vederea. Păi, de v-ați purta urât cu mine, ăsta v-ar da gata dintr-o înghițitură. Și asta fiindcă-i un dragon, de-aia!

LIBRIS | We know books

Yes, a dragon. A great big Chinese one, with teeth and claws and horns and a very long pointy tail. His name? It's Xiaolong. Actually, that's what his friends call him. His real official fancy imperial name is much longer and I can't spell it and I can't pronounce it, so we'll stick to the easy one.

Sometimes (Chinese is a complicated language) Xiaolong means 'Little Dragon' which is a joke, because my mate Xiaolong is twenty metres long. 'Xiaolong' looks odd written down in English. In Chinese it looks even odder, if you're not used to it: 小龙. To say it, try this: Sh-ow-long. That's SH as in 'SHut up'; then OW! as in 'OWch!' when someone pokes you in the bum with a sharp stick; then LONG, which is easy. Sh-ow-long. But it's spelt X-I-A-O-L-O-N-G.

And here's the funniest thing about Xiaolong, the huge Chinese Dragon. A dragon's voice is deep, fierce, deafening, yes? No. Not my dragon. He... er... squeaks. And in a Cockney accent, too. Just like me. You see, Xiaolong learned how to speak my language from my ancestors, so I suppose he thought that's how he had to do it. Squeakily, and in Cockney rhyming slang.

'Roar, Xiaolong. Rumble!' I tell him.

'Oi, George, me old china,' he says in a squeak, 'it just sounds all ding-a-dong!'

(For any non-Cockneys among you, what that means is, Hey, George, my old friend, it just sounds all wrong!) What can you do with an enormous dragon that squeaks in slang? I ask you...

Chiar așa, un dragon! Unul uriaș, chinezesc, cu colți, gheare și coarne și c-o coadă luuungă și ascuțită. Cum îl cheamă? Păi Xiaolong. De fapt, așa-i zic amicii. Numele lui adevărat, oficial, simandicos și cât se poate de împărătesc este cu mult mai lung și nu știu nici cum se scrie, nici cum se pronunță. Așa c-o să rămânem la ăsta mai ușor.

Uneori (chineza asta e o limbă tare încâlcită) Xiaolong vrea să însemne „Micul Dragon“, chestie care-i așa, ca o glumă, fiindcă fârtatul meu, Xiaolong, e lung de douăzeci de metri. Xiaolong e un nume ciudat când îl scrii. Iar scris în chineză arată și mai ciudat, dacă nu ești obișnuit cu limba asta: 小龙. Ca să-l pronunți, încearcă așa: Ș-au-lung. Adică Ș ca în „Șșș!“; pe urmă AU ca-n „Au!“ după ce te-a împuns careva în dos cu un băț ascuțit; și la sfârșit LUNG, care-i ușor de tot. Ș-au-lung. Dar de scris, se scrie X-I-A-O-L-O-N-G.

Stai să vezi care-i cel mai caraghios lucru la Xiaolong, marele dragon chinezesc. Un glas de dragon e gros, fioros și bun să te lase fudul de urechi, nu-i așa? Ei bine, nu. Nu și glasul dragonului ăstuia de mi-e fârtat. Cum să-ți zic eu... ăsta, al meu, chițăie. Și unde mai pui că și cu accent de șmecher de cartier. Așa ca al meu. Vezi tu, Xiaolong mi-a deprins graiul de la străbunii mei, drept care și-o fi zis c-așa se cade să vorbească: chițăind și cu rime de argou, ca un șmecher de cartier.

— Hai, rage și tu, Xiaolong! Dar așa, cu nădejde! îi spun eu.

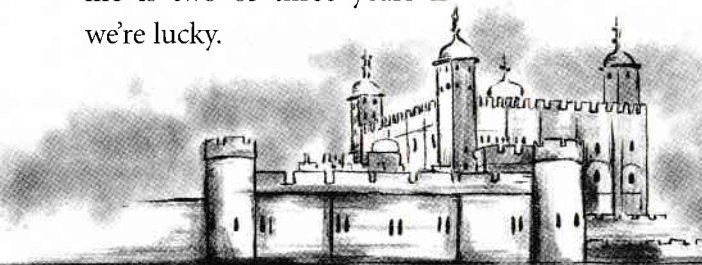
— Pfui, George, arșice, zice el, chițăind, tare chiorât mai sună!

(Pentru toți aceia dintre voi care nu-s niște șmecheri de cartier, vorbele astea vor să însemne „Pfui, George, amice, tare urât mai sună!“). De, ce-i de făcut cu un coșcogeamite dragon care chițăie și o mai face și ca la colțul străzii? Nu, ziceți și voi acum...

Xiaolong and I live in a beautiful ancient gigantic building in the heart of the old City of London, right by the River Thames, almost at the bottom of Britain on the right (in the South East of England, if you're any good at geography). That's just off the coast of Europe, much too close to France but a long way from America because the Atlantic Ocean is the big wet bit in the middle. Confused? That makes two of us. England's famous for its bad weather, innit? That's because we're squashed between Eurasia (continent, huge) and the Atlantic (ocean, huge). And we're quite close to the North Pole and the Arctic, too. So we get three lots of wind, rain, mist, clouds, snow, fog, rain, wind, more clouds and more rain. When they meet in the middle, right over Britain, we get storms, and floods, and blizzards.

Luckily we live in a place that has stone walls a metre thick, to keep the wind and the foreigners out. It's called the Tower of London, and it's very famous. Maybe you've heard about it? It's been here for nearly 1,000 years, which means that your great-great-(x38)-grandparents were alive when William I, the French King of England, started building it.

Of course Xiaolong has lived here a bit longer than me, because he's a bit older. Well, in one way we're about the same age: he's 33 and I'm 32, but we count birthdays a bit differently, Xiaolong and me. Us mice live short lives compared to humans. We can live for four or five years, but life's a long list of dangers for us, because we're small and tasty. We get eaten, we get squashed, trodden on, drowned, poisoned, trapped, and scared to death, so an average mouse life is two or three years if we're lucky.

Eu și Xiaolong locuim într-o mândrețe de locaș vechi și uriaș din inima bătrânei Cetăți a Londrei, chiar pe malul Tamisei, aproape de capătul de jos al Marii Britanii, undeva pe dreapta (cum ar veni în sud-estul Angliei, dacă te pricepi cât de cât la geografie). Asta-i chiar vizavi de Europa continentală, mult prea aproape de Franța, dar hăt departe de America, fiindcă Oceanul Atlantic e udătura aia uriașă de la mijloc. Greu de priceput, nu? Lasă că și pe mine mă încurcă toate astea. Anglia-i vestită pentru vremea ei urâtă, nu-i așa? Asta fiindcă suntem prinși între Eurasia (un continent uriaș) și Atlantic (un ocean, și el tot uriaș). Și mai suntem și aproape de Polul Nord și de tărâmul arctic. Așa că ne căpușim cu de trei ori mai mult vânt, mai multă ploaie și negură, nori, zăpadă, ceață și ploaie, vânt, și mai mulți nori și încă și mai multă ploaie. Iar când toate astea se întâlnesc la mijloc, chiar deasupra Marii Britanii, ne alegem cu furtuni, inundații și viscole.

Spre norocul nostru, trăim într-un loc cu ziduri de piatră groase de un metru, numai bune să ne păzească și de vânturi, și de străini. Se cheamă Turnul Londrei și e cât se poate de vestit. Te pomenești c-ai auzit de el! E pe-aici de vreo mie de ani, ceea ce înseamnă că stră-stră-(x38)-bunicii tăi erau în viață pe vremea când William I, regele franțuz al Angliei, s-a apucat să-l ridice.

Firește, Xiaolong trăiește prin locurile astea de ceva mai mult timp decât mine, fiindcă-i și oleacă mai în vârstă. Bine, într-un fel, sunt cam de-o seamă cu el: el are 33 de ani, iar eu, 32. Ne deosebește însă felul în care ne socotim zilele de naștere. Noi, șoarecii, avem viețile mai scurte decât ale oamenilor. Trăim și noi vreo patru, hai cinci ani, dar viața ne e un lung șir de primejdii, pentru că suntem micuți și gustoși. Ajungem să fim mâncați, storcoșiți, călcați în picioare, înecați, otrăviți, prinși în câte-o cursă și înspăimântați de moarte, așa că un șoarece obișnuit, cu ceva noroc, trăiește de fapt doi sau trei ani.

We have about 15 birthdays in one human year, so in human time I'm only two. Confused? It gets worse.

Dragons live a long, long, long, long time. One dragon year is 90 human years, and 1,350 mouse years. So Xiaolong has lived 2,970 human years (that's 45,255 mouse years) and he's only just an adult.

If you think that's impressive, wait till you see him. Most people in Europe think 'dragon' and get a picture in their mind of a horrible dirty great spiky thing with leathery wings, red eyes, rows of huge teeth and *very* bad breath. Dragons in Europe breathe fire, sleep on big piles of gold and jewels, kidnap innocent maidens, trash whole villages, live in deep dark smelly caves, and are generally unpleasant. We've got quite a few in London, which became a bit of a problem for me and Xiaolong, but I'll get to that later.

Chinese dragons, on the other hand, are a lot nicer. Point 1, they don't breathe fire. They like water instead, and look after things rather than crunching them up. Point 2, Chinese dragons are beautiful, their bodies are brilliant colours and their eyes shine like jewels, and they fly, twisting and tumbling in the clouds. They like to live by water, and some have gorgeous palaces at the bottom of lakes or rivers.

Xiaolong doesn't have an underwater palace, but the Tower of London was a royal palace, and we've got a whacking great river – the Thames – right outside the walls, and from the roof you can almost see the sea.

If you're wondering how a Chinese dragon gets to live in London, I'll tell you.

Și-avem cam 15 zile de naștere într-un an de-al oamenilor – deci, după socoteala oamenilor, n-am decât doi ani. V-am dat peste cap, nu? Stați că se poate și mai rău.

Un dragon trăiește mult, mult, mult, mult de tot. Un an din viața unui dragon face cât 90 de-ai unui om sau cât 1350 de-ai unui șoarece. Așa că Xiaolong a trăit 2970 de ani omenеști (adică 45255 de ani șoricești) și-abia dacă poate fi socotit adult.

Dacă asta v-a lăsat cu gura căscată, stați numai să dați ochii cu el. Când zic „dragon“, cei mai mulți europeni se duc cu gândul la o creatură cât toate zilele, hidoasă, murdară și țepoasă, cu aripi pie-loase, ochi roșii, rânduri peste rânduri de colți uriași și o răsufare ca o duhoare grea. Dragonii din Europa scuipă foc, dorm pe mor-mane de aur și giuvaiere, răpesc fecioare neprihănite, fac una cu pământul sate întregi, sălășluiesc în hrube adânci, întunecate și puturoase și, în general, aduc numai neplăceri. Avem destui pe-aci, prin Londra și au început la un moment dat să ne cam dea de furcă mie și lui Xiaolong. Dar o să vă povestesc eu mai târziu.

Dragonii chinezești sunt, dimpotrivă, mult mai drăguți. Unu la mână, ăștia nu scuipă foc. În schimb, le place apa și ocrotesc lucrurile în loc să le fărâme. Doi la mână, dragonii chinezești îți iau ochii cu trupurile lor pestrice și culorile strălucitoare, cu ochii ce le scillesc ca niște pietre prețioase. Și mai și zboară, răsucindu-se și făcând gium-buşlucuri printre nori. Le place să trăiască în preajma apei, iar unii dintre ei au niște mândreți de palate pe fund de lac sau de râu.

N-are Xiaolong niciun palat sub apă, dar lasă că și Turnul Londrei a fost cândva palat de regi și mai avem și parte de un râu baban – Tamisa – chiar la poalele zidurilor. Iar de pe acoperiș mai-mai că zărești marea.

Dacă vă întrebați cum de-a ajuns un dragon chinezesc să trăiască la Londra, o să vă lămuresc.

The Tower was built by a Norman duke (Normandy's in France) who invaded England in 1066, beat the existing king, Harold, and grabbed the crown of England for himself. He was called William the Conqueror (because he conquered the English), or William I (there were three more King Williams after him) or William the Bastard, by people who didn't like him very much, e.g. everybody he'd conquered.

Now he was King, his wife Queen Matilda thought they both needed some fancy new robes and ordered the Man In Charge Of Clothes to get some silk from France. Silk came from China and was gobsmackingly expensive because it had to be brought from the other side of the world by horses and camels along the Silk Road right across to Italy, then up to France, and then by ship to England. These days Beijing to London is 8,000 kilometres by plane in ten hours. But imagine: then it was on four legs, and the road wasn't a straight line or flat all the way, or on an asphalt road with white lines and traffic lights. It went over steppe and through dust and mud and marsh, freezing snow and burning sand, across hills and rivers – and there was no GPS and no Google Maps... How long do you think that took? More like two *years*.

So... silk comes from China. My mate Xiaolong came from China. Can you see a pattern here? (One clue: Chinese dragons can change size – they can be as big as the whole world or as small as a silkworm.)

But I'll let Xiaolong tell you about the day he left China, back in the year 756...

Turnul a fost zidit de un duce normand (Normandia e în Franța) care a năvălit în Anglia în 1066, l-a înfrânt în luptă pe Harold, regele din partea locului, și a pus mâna pe coroana Angliei. I se zicea William Cuceritorul (dacă tot cucerise Anglia) sau William I (că după el au mai urcat pe tron trei regi cu numele ăsta) sau William Bastardul (așa-i spuneau cei care nu prea-l aveau la inimă, cum ar fi toți ăia pe care-i cucerise).

Acum că era rege, nevastă-sa, regina Matilda, și-a zis că lor doi le-ar sta bine cu niște mantii de soi. Așa că i-a poruncit Celui ce se Ocupa de Veșminte să facă și el rost din Franța de niște mătase. Mătasea asta venea însă din China și era neînchipuit de scumpă, fiindcă trebuia adusă tocmai din celălalt capăt al lumii pe spinări de cai și cămile, pe Drumul Mătăsii până-n Italia, apoi trecută în Franța și pe urmă adusă cu corăbiile în Anglia. În zilele noastre, 8000 de kilometri, câți sunt între Beijing și Londra, se fac în zece ore cu avionul. Închipuiți-vă numai: pe-atunci totul se aducea în spinarea unor patrupede, iar drumul nu era în linie dreaptă sau așternut ca lumea în tot locul, necum vreo întindere asfaltată, cu marcaje albe și cu semafoare. Dimpotrivă, trecea prin stepă, țărână, mocirle și smârcuri, prin zăpadă și ger și nisipuri arzătoare, peste dealuri și peste râuri – și nici vorbă de GPS sau de hărți de la Google... Cât credeți că-ți lua să bați așa un drum? Cam vreo doi ani.

Așa, carevasăzică... de-acolo venea mătasea, din China. Iar Xiaolong, fârtatul ăsta al meu, tot din China venea. Ei, v-ați prins? (Haideți că vă vând un pont: dragonii chinezești își pot schimba statura: pot să se facă mari cât lumea întreagă, dar și mici cât un vierme de mătase.)

O să-l las însă pe Xiaolong să-ți povestească despre ziua în care a plecat din China, demult, în anul 756...